

РЕЦИКЛАЖА ЕЛЕКТРИЧНОГ ОТПАДА

НЕОПХОДНО ОРГАНИЗОВАНО ПРЕУЗИМАЊЕ

Куда са старим шпоретима, бојлерима и сл.? Постоји више начина: грађани сами довоze белу технику на сабирну станицу где се тај електрични отпад (привремено до преузимања од стране фирме која се бави рециклажом) одлаже одвојено од осталих врста комуналног отпада, у неким местима на телефонски позив преузимају га "комуналци", а у неким срединама електрични отпад се сакупља путем сезонских акција чишћења.

Зашто је важна рециклажа електричног отпада? У сваком случају, пре доношења одлуке куда са таквим, старим стварима треба консултovати комунално предузеће.

Бела техника је већим делом направљена од метала па се лако рециклира. Свака сабирна станица морала би да има посебан део за одлагање и привре-

мено складиштење ове врсте отпада.

Фрижидере је потребно посебно третирати јер садрже штетне гасове фреоне. Комунално предузеће би морало, на одлагалиштима, да из фрижидера издвоји фреон пре него што их преда на механичку рециклажу.

Електронски отпад (од рачунара, телевизора, телефона, факс апарати и слично) сврстава се у опасан отпад. Рециклажа електронског отпада је врло комплексна јер постоји велики број различитих сировина на релативно малом простору (на једној електронској тзв. "штампаној" плочи величине 20 пута 20 цм некада се може наћи и преко стотину различитих материјала. Посебан проблем представља и убрзан напредак технологије па се у складу са њим повећава и количина електронског отпада из

године у годину. У већини развијених земаља постоје развијени системи рециклаже електронског отпада па се тако, рецимо, из старих монитора (CRT монитори) добија стакло и олово који се поново могу употребити у производњи. По европским директивама планира се увођење еко-пројектовања, којим ће се могућност рециклаже разматрати већ при самом пројектовању производа.

Код нас постоје три предузећа која врше откупљују и рециклирају електронски отпад, али још увек не постоји систем за његово организовано преузимање. Ако желите да у вашем насељу или школи организуете сакупљање електронског отпада, можете нам се обратити за подршку, или се распитати ко у вашој близини преузима и откупљује електронски отпад. Н. Ђ.

ЧУДА ПРИРОДЕ ПЛАВИ КИТ

Највећа животиња на нашој планети и рекордер по мишићној маси јесте плави кит:

- дужина 30 метара, тежина око 120 тона, од чега

40 тона мишића;

- кроз његово тело кружи 18 тона крви;
- срце плавог кита куца свега пет пута у минути.

...стварносћ

Овде могу да стављају и ваше фотографије! Узмићије фотографије и забележији његашивне и йозишишвне примере огноса људи према животињију средини. Радове шаљији на iskraloz@yahoo.com или доспјавајији редакцији ЛН. Најуспјешнији радови биће најрађени на крају пројекта.